

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla subskrybentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowe Miasto.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XVI

NOWEMIASTO-POMORZE, SOBOTA, DNIA 11 LIPCA 1936.

N — Nr. 79

Co to było w Wyszynie?

I znów jeden z tych wielu dziś tak charakterystycznych procesów.

I znów na ławie oskarżonych zasiadło 50 młodych chłopów i robotników polskich. O co tam się rozchodziło, tłumaczą nam m. in. słowa oskarżonego Plotockiego, który powiedział:

„Kochałem Sielskiego, jako dobrego syna Ojczyzny i najlepszego opiekuna ludu, który ostatnim groszem dzielił się z biednymi. Gdy się rozszedła wieść o zamiarze uwiecznienia Sielskiego, pobiegliśmy z gromadą, aby wyrzucić swoją obecnością wpływ na policję, żeby naszego ojca zostawiła w spokoju“.

Ta interwencja okolicznej ludności skończyła się dla niej krwawo. Policja bowiem przypuściła szturm do dworku s. p. Sielskiego i zastrzeliła go w pokoju, w którym znajdował się ze swoimi dziećmi.

Przewód sądowy wykazał całe tło sprawy. Oświetlił on postępowanie zarówno policji, jak i ludności wyszyńskiej; oświetlił również działanie miejscowej administracji, ze słynnym już dziś starostą Kaczorowskim na czele oraz bliższe okoliczności zabicia s. p. Sielskiego, z którego P. A. T. usiłowała najpierw zrobić samobójstwo, później dopiero ogłoszono, że został s. p. Sielski zabity przez policję, ponieważ strzelał do policji.

Jak do tego doszło?

„Otóż, jak pisze „Warszawski Dziennik Narodowy“, s. p. Sielski, ziemianin, był sędzią i był poseł, znany ze swej bezgranicznej miłości dla ludu i dla kraju, człowiek, jak stwierdzają nawet przedstawiciele administracji miejscowej, zacny i w najwyższym stopniu ofiarny, nagle w oczach starosty stał się groźnym wicherzycielem, przeciwko któremu wysłała się silny oddział policji. W Wyszynie odbyła się bitwa, gdyż ludność samorzutnie przychodziła bronić „swojego ojca“. Salwy, gazy łzawiące, szturm dworku... Należy się zastanowić, jak dalece nienormalne są stosunki w kraju, w którym do czegoś podobnego dojść może.“

Próbkę tych stosunków na małym odcinku zapadłej prowincji polskiej najlepiej oświetlił starosta Kaczorowski, który zeznał przed sądem, że wypadki w Wyszynie poprzedziła „akcja władz bezpieczeństwa, prowadzona bez względu na kodeks karny“.

Tenże starosta mówił, że w okresie wzburzenia umysłów wśród ludności powiatu „nie starał się nawiązać kontaktu z ludnością i nigdy na ten temat nie rozmawiał z Sielskim“.

Czyż nie lepiej było zamiast „akcji bezpieczeństwa, prowadzonej bez względu na kodeks karny“, zamiast strzelania do ludności, zabijania i ranienia, zamiast osadzania kilkudziesięciu osób na ławie oskarżonych, postarać się prosto o nawiązanie kontaktu z ludnością?

Ale takie załatwienie sprawy przerasta widocznie wyobraźnię pp. Kaczorowskich. Nie odpowiadałoby to ich pojęciu „silnego rządu“ ich wyobrażeniom o administracji.

Niestety, takich pp. Kaczorowskich, jak pisze „Warszawski Dziennik Narodowy“, jest w Polsce legion i wielki czas zabrać się do oceny ich roli i ich działalności. Wielki czas, gdyż za wiele jest już tragedii w życiu polskim“.

Tyle, co w tej arcytragicznej sprawie pisze „Warszawski Dziennik Narodowy“. W dalszym toku rozprawy wielce charakterystycznymi okazały się zeznania niektórych oskarżonych, którzy twierdzą stanowczo, że policjanci, po cywilnemu ubrani, namawiali ich do przecięcia drutów telefonicznych i do przeciwstawienia się aresztowaniu Sielskiego itd. Inni znów oskarżeni, a dużo ich było, cofając swe w śledztwie poczynione zeznania, tłumaczyli to tem, że ich bito i wymuszano zeznania.

Wyrok spotkał tych, którzy winni byli oporu przeciw policji w jej zamiarze aresztowania Sielskiego, zarzuty natomiast oskarżonych pozostały bez wyjaśnienia.

Niektóre szczegóły z rozprawy o tragiczne zajścia we Wyszynie.

Jak zginął z rąk policji s. p. sędzia Wawrzyniec Sielski? — Starosta Kaczorowski zeznał, że działał „bez względu na kodeks karny“!

Kalisz. Przed sądem okręgowym w Kaliszu na ławie oskarżonych zasiadło 50 włościan z okolic Wyszyny.

Akt oskarżenia.

Akt oskarżenia zarzuca podsądnym, że brali udział w czasie od 13-go do 17-go lutego br. w Wyszynie gm. Piornów pow. konińskim w bezprawnie utworzonym związku zbrojnym, który miał na celu zmuszenie przemocą oddziału policji do zaniechania przeprowadzenia rewizji w zabudowaniach s. p. Wawrzynca Sielskiego oraz aresztowania tegoż Sielskiego i Marjana Kwiatkowskiego, strzelając z broni palnej do policjantów, rzucając kamieniami i podchodząc z gotowością do uderzeń widkami i dragami.

Z oddziałem policyjnym udał się do Wyszyny starosta Kaczorowski. Po obsadzeniu wylotów wsi i otoczeniu dworku W. Sielskiego komisarz Stoczewski wraz z policjantami zbliżył się do zabudowań. Ponieważ na wezwanie policji drzwi nie otwarto, policja przystąpiła do wyważenia ich. Po otwarciu drzwi dalsze przejście okazało się zabarykadowane szafą. Według aktu oskarżenia z szafy padały strzały i wówczas komisarz Stoczewski polecił użyć granatów łzawiących. Rzucane granaty w okna zbliżyły jedynie szyby i upadły nazewnątrz. Okazało się bowiem, że okna zabezpieczone były siatkami z drutu. Przy pomocy długiego drąga policjanci usunęli zapyry i zaczęli rzucać do budynku granaty. Wówczas rozległy się w domu strzały. Po usunięciu siekierami drzwi i zapór policja dostała się do ostatniego pokoju, gdzie skupili się domownicy. Obecny tam Marjan Kwiatkowski poddał się, a W. Sielski strzelał dalej. Policja odpowiedziała strzałami, wskutek których sędzia Sielski, trafiony w klatkę piersiową, zmarł na miejscu.

(Należy tutaj wspomnieć, że początkowo PAT podał, że s. p. Sielski popełnił samobójstwo, co później jednak musiał sprostować — Red.)

W zajętych budynkach znaleziono 4 rewolwery, trzy dubeltówki, naboje, wystrzelone gilzy i kilkanaście sztuk widel.

Po przeprowadzeniu rewizji w zabudowaniach Sielskiego i aresztowaniu domowników policja przystąpiła do dalszych rewizji w domostwach wiejskich. W trakcie tego zaczęły gromadzić się grupy chłopów, naciągających od strony Piornowa. O godz. 2-jej po południu gromada 150 chłopów z okrzykiem „hurra“ rzuciła się na rozsypanych w tyraljery policjantów. Po sygnale trąbką i uprzedzeniu o użyciu broni podkomisarz Grabowski dał rozkaz ataku. Oddano 10 strzałów, w wyniku których jeden z atakujących został zabity, a drugi ranny. W ciągu całego dnia postawa tłumu była agresywna.

Zeznania podsądnych.

Oskarżeni do winy nie przyznali się, a swoje pierwsze zeznania odwołują w całości lub częściowo, oświadczając, że byli wymuszone przez policję.

Bardzo charakterystyczne m. in. było zeznanie Wincentego Michalskiego, którego przewodniczący zapytał, co wie o Kwiatkowskim.

Oskarżony — Nic nie wiem.
Przewodn. odczytuje pierwotne zeznanie oskarż. o Kwiatkowskim. Oskarżony zaprzecza.

Przewodn. — Więc, co to jest tu napisane?
Osk. — Nie umiem ani pisać ani czytać.

Przewodn. — Ależ tu jest pański podpis!
Osk. — To policjant prowadził mi rękę, ja sam pisać nie umiem!

Oskarżony Józef Trocha również twierdzi, że zeznania o Kwiatkowskim złożył ze strachu.

Przewodn. — A cóż wam było strasznego i złego?
Osk. — Policja biła kołbami, że aż Pana Boga na pomoc wzywaliśmy.

Po zrzeczeniu się przez Mussoliniego 6 tek został ministrem spraw zagranicznych zięć Mussoliniego, hr. Ciano.

Oskarżony Jan Kielbas zeznał, że policjant uwiązał go na linkę do konia i ciągnął jak psa na posterunek policji.

Oskarżony Andrzej Krawiec zeznał, że, gdy policja pytała go o Sielskiego i Kwiatkowskiego, a on nie chciał odpowiadać, podbiegło do niego dwóch posterunkowych, przykuli mu ręce do ławki, wymyślając straszenie. „Do dziś zdrowia nie mam“ — kończy oskarżony.

Zeznania p. starosty.

Pierwszy ze świadków, starosta koniński Kaczorowski, zeznał:

— Dnia 6 lutego odbyła się w starostwie w Koninie konferencja władz powiatowych z władzami wojewódzkimi na skutek wieści o przygotowaniu rozruchów przez s. p. Sielskiego, a skierowanych głównie przeciw władzy powiatowej. Na dzień 17 lutego odkomenderowano mocne oddziały policyjne do Wyszyny celem zatrzymania s. p. Sielskiego i innych osób podejrzanych.

Dalej stwierdza, że samochód starostwa, zostawiony pod opieką szofera na skraju wioski, został zniszczony przez tłum, a rozbrojony szofer uciekł przed chłopami.

Jak to było z „samobójstwem“?

Przewodn. — Zeznał pan, że komisarz Stoczewski meldował panu o samobójstwie Sielskiego. Czy pan był tego samego zdania?

Sw. — Miałem wątpliwości, później przybyły lekarz powiatowy zaprzeczył tezie o samobójstwie.

Na zapyt. adw. Kowalewskiego: „kto nadawał znany komunikat do PAT-a o rzekomej samobójstwie s. p. Sielskiego, p. starosta oświadcza, że komunikatu tego nie nadawał.“

Starosta bez... kontaktu.

Na dalsze pytania przewodniczącego starosta Kaczorowski zeznał, że s. p. Sielski miał wielki wpływ na ludność miejscową, przyczem wpływ ten „miał charakter polityczny“. W dworze wyszyńskim odbywały się częste zebrania i kursy oświatowe.

Adw. Kowalewski: Czy pan starosta próbował nawiązać kontakt z ludnością celem jej uspokojenia?

Sw.: — W ostatnim stadium taki kontakt był niemożliwy. Obrońca: — A dlaczego nie pomógł pan z Sielskim w tej sprawie?

Sw.: — Nie starałem się nawiązać kontaktu z ludnością i z p. Sielskim na ten temat nigdy nie rozmawiałem.

Bez względu na kodeks karny.

Opowiada dalej starosta o akcji — władz bezpieczeństwa, prowadzonej przez delegata województwa. Miała ona na celu „zatrzymanie i aresztowanie“.

Adw. Kowalewski: — Czy to była akcja poza ustalonym porządkiem postępowania według kodeksu karnego?

Sw.: — Tak, była to akcja bezpieczeństwa bez względu na kodeks karny.

W tym momencie przewodniczący zwraca uwagę świadkowi na nonsens w jego odpowiedzi. Wówczas starosta Kaczorowski poprawia się, oświadczając: „Były to zarządzenia administracyjne“.

Apl. Herbich: — Pan miał na celu uspokojenie powiatu, czy pan swoją akcją doprowadził do tego celu?

Sw. — Proszę sądu o uchylenie tego pytania. Sąd uchylił pytanie.

Na tem zakończone zeznania starosty.

Komisarz Stoczewski nie pamięta.

Następnie zeznał komisarz P. P. p. Stoczewski. Szczegółowo przedstawia sforsowanie dworku, które trwało półtorej godziny, bo w drzwiach każdego pokoju była barykada. Ostatni poddał się Marjan Kwiatkowski. Temu już po zatrzymaniu pozwolił świadek udać się do ostatniego pokoju, gdzie konał s. p. Sielski, celem udzielenia mu ostatniej pomocy.

Przy rewizji według zeznania świadka znaleziono w domu Sielskiego 4 rewolwery, widły, pochodnie i 3 fuzje.

Przew. — Ile osób znajdowało się w mieszkaniu Sielskiego?

Sw. — Było 13 osób.
Prok. — Proszę wymienić ich nazwiska.

Sw. — Nie pamiętam.
Prok. — Gdzie były rewolwery?

Sw. — W piecu.
Prok. — Ile było naboje?

Sw. — Nie pamiętam.
Prok. — Ile strzałów mogło paść od strony tłumu?

Sw. — Nie pamiętam.
Obr. Kowalewski. — Czy odebraliście jaką broń Kwiatkowskemu?

Sw. — O tem może powiedzieć policjant, który pierwszy wkroczył.

Obr. — Który to był policjant?
Sw. — Nie pamiętam.

Na pytanie obrońcy Borowskiego, czy były ślady strutu od strzałów z fuzji na tworzącej „barykadę“ szafie, świadek oświadcza, że szafa nie była badana, ponieważ została rozbita. Twierdzi, że strzelano tylko z rewolwerów.

Przodownik Błaszczyk.

Zeznają dalej asp. Trofimowicz, który kierował bezpośrednio obłożeniem dworku w Wyszynie oraz kilku posterunkowych. Nie wnoszą oni nic nowego do sprawy. Zeznaje w końcu przodownik Błaszczyk z Władysławowa, który wypowiada się w sposób bardzo stanowczy, jak się jednak okazało, osobiście nie widział i nie słyszał, powtarza tylko cudze opowiadania. Nazwisko Błaszczyka często wymieniali oskarżeni jako tego, który biciem wymuszał zeznania.

Dlaczego poszedł na Myślenice?

Pobudki niesamowitego czynu inż. A. Doboszyńskiego.

Osoba przywódcy najazdu na Myślenice, przebywającego obecnie we więzieniu krakowskim, inż. Adama Doboszyńskiego, skupia na sobie nadal powszechną uwagę i to ze względu na popełniony czyn, jak i na psychykę aresztowanego.

Tygodnik „Sarmata” z dnia 5 lipca w sposób taki tłumaczy pobudki czynu inż. Doboszyńskiego:

„...najwidoczniej zwątpił on, aby drogą zwykłych argumentów rzeczowych mogła nastąpić w Polsce poprawa. Chciał najwidoczniej tą demonstracją zwrócić uwagę społeczeństwa na polską rzeczywistość, pobudzić je do działania, a w stosunku do władz ostrzec, że przy dalszym trwaniu tej niszczącej Naród Polski polityki ekonomicznej zajęcie myślenickie może się rozszerzyć na całą Polskę, wywołać walkę bratobójczą, godzącą w Jej niezależność polityczną. Nie wierzymy, jak chcą niektórzy publicyści, aby inż. Doboszyński załamał się psychicznie. Widząc tę bezmierną nędzę polską, ten brak inicjatywy gospodarczej, tę zależność ekonomiczną od obcych i tę obcość własnych władz, zajętych własnym dobrobytem, on, głęboki patriota, nie znajdując zrozumienia dla swych koncepcyj nawet wśród swych przyjaciół politycznych, szerzy konieczność solidarności narodowej na zasadach sprawiedliwości i etyki chrześcijańskiej. W osobie inż. Doboszyńskiego Naród Polski ponosi dalsze ofiary przy zdobywaniu pełnej niezależności”.

Proces inż. Doboszyńskiego odbył się w połowie września.

Kraków. Śledztwo przeciwko inż. A. Doboszyńskiemu, prowadzone w przyśpieszonym tempie, zostało już zakończone. Zebrano obfity materiał, który będzie wymagał uzgodnienia z zeznaniami współoskarżonych i świadków.

Inż. Doboszyński nie zmienił swego stanowiska i zachowania się wobec władz śledczych. Od chwili swego aresztowania jest nadal opasowany i spokojny, odpowiada na wszystkie pytania, dając szczegółowe wyjaśnienia. Czas, wolny od przesłuchiwań, spędza na czytaniu książek i dostarczanych mu dzienników.

W toku śledztwa postanowiono wypuścić z więzienia 19 aresztowanych. Ponieważ nie zachodzi obawa ucieczki czy też matactw, władze śledcze zdecydowały się pozostawić owych aresztowanych na wolności, aż do czasu rozprawy. Prawdopodobnie w toku dalszego śledztwa jeszcze i inni współoskarżeni znajdą się na wolności.

Spośród towarzyszy inż. Doboszyńskiego już tylko jeden pozostaje w szpitalu więziennym, ranny w czasie pościgu. Rana nie jest niebezpieczna i nie zagraża życiu. Ranny szybko powraca do zdrowia.

Proces przeciwko inż. Doboszyńskiemu i towarzyszom rozpocznie się **prawdopodobnie w drugiej połowie września**. Ze względu na kwalifikację czynu rozprawa odbędzie się przed ławą przysięgłych. W tych dniach inż. Doboszyński spotka się ze swymi obrońcami.

W majątku Doboszyńskich odbyła się licytacja.

Kraków. W dniu wczorajszym w godzinach południowych odbyła się licytacja w Chorowicach pod Krakowem, majątku rodziny Doboszyńskich. Licytacja została wyznaczona za zaległe podatki. Na licytację wystawiono cztery cielęta i krowy w łącznej sumie 930 złotych.

Już w rannych godzinach pod dworek przybyło kilkuset chłopów. Gdy jednak komornik rozpoczął licytację, nikt nie wziął w niej udziału, komornik uzyskał od rodziny częściową spłatę i odjechał.

Mec. Bilyk wojewodą taropolskim.

Łódź, 7. 7. We wtorek przyszła z Warszawy do Łodzi wiadomość, że p. premier gen. Składkowski zaproponował mec. Bilykowi z Łodzi objęcie stanowiska wojewody tarnopolskiego. Mec. Bilyk propozycję tę przyjął.

DZIECIĘ MARJI.

(Ciąg dalszy).

Skoro generał spostrzegł Józefinę, wyciągnął ku niej lewą rękę i rzekł wesoło:

— Jak to dobrze, że pani przyszła. Proszę wygodnie usiąść w tem wielkim krześle, gdyż nie puszcze pani tak rychło.

— Nie będę mogła długo zabawić, bo p. Frai będzie czekała.

— Moja córka jest zdrowa, a mnie chorego trzeba rozerwać.

— Lecz mnie woła obowiązek, — odpowiedziała Józefina.

— A, obowiązek, subordynacja — to co innego. Nic gorszego nie może się przytrafić żołnierzowi jak choroba. Już od dwóch dni fajki nie paliłem. To mi się tylko raz w życiu zdarzyło, w Rosji. Czy pani też była kiedy chorą? Co pani robiła, aby nudy rozpędzić?

— Już kilka razy byłam chorą. Kiedy leżałam cierpiąca, pomyślałam, kto cię tu położył? Bóg. Kto cię może uzdrowić? Bóg. Cóż musisz czynić?

Sanacja chce utworzyć obóz ludzi uczelnych.

Organizacja przyszłego obozu prz rządowego ma być hierarchiczna. Podstawą organizacji ma być **pierwsza setka ludzi**, stanowiących faktycznie „zakon”, członkowie organizacji mieliby być przewodnikami narodu w każdej dziedzinie, przede wszystkim w życiu publicznym i prywatnym. Stanowić by mieli wzory do naśladowania **świeczniki społeczeństwa**. W ich bowiem rękę skupiałyby się faktycznie decyzja o rzeczach najważniejszych.

Każdy ze stu wybrańców miałaby obowiązek pod osobistą odpowiedzialnością wyszukać 100 działaczy i pracowników. Byłaby to druga kategoria członków organizacji.

Tu się widzi, jak szeroki zasięg miałyby objąć owa organizacja. Sto razy sto — to **10.000 jednostek** zdyscyplinowanych.

Taki ma być szkielet organizacji. W każdym razie taki plan jest obecnie rozpatrywany przez czynniki, wyznaczone do działania przez gen. Rydza-Smigłego.

Jak to wyjdzie w życie i jak to się oblecze w szaty rzeczywistości — to rzecz inna.

Zdrada narodowa — PPS. razem z żydami.

Socjaliści polscy głosują za wnioskami żydowskimi, a przeciw wnioskowi narodowców...

Pabjanice, 8. 7. W Pabjanicach odbyło się posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem prezydenta Bolesława Fatyny. Na posiedzeniu tem przystąpiono do drugiego czytania preliminarza budżetowego. **Wnioski radnych narodowców większość radnych z żydami na czele odrzuciła**. Zaznaczyć należy, że żydzi nie posładają w Pabjanicach większości. Do przegłosowania wniosków narodowców dopomogli im radni innych polskich (przede wszystkim PPS.) ugrupowań politycznych.

Stanowisko tej większości z żydami na czele jaskrawo uwidoczniło się przy rozpatrzeniu **działu budżetowego opieki społecznej**. W dziale tym radni narodowy zgłosili wniosek o **podwyższenie kredytu na urządzenie kolonii letnich dla dzieci Polaków z zagranicy** przez przeznaczenie na cel ten sum, powstałych przez skreślenie subwencji dla żydowskich stowarzyszeń „Linias, Hacedek” i „Bejs Jakow”.

Przeciwko temu wnioskowi głosowali solidarnie żydzi oraz **radni polscy socjaliści**.

Wniosek narodowców o skreślenie sum na prenumeratę w czytelni miejskiej pism żydowskich „Republika” i „Głos Poranny” został znów **większością głosów odrzucony**.

Frakcja żydowska, widząc taką przychylną większość, zgłosiła wniosek o **przyznanie im 1500 zł. na dom starców żydowskich**. Mimo gorących sprzeciwów radnych narodowych wniosek żydów posłuszna im **większość uchwaliła**.

Czy to nie wstyd!

Aresztowanie prezesa Stron. Lud. w Przeworsku.

W związku ze zaburzeniami w Krzeczowicach aresztowany został **prezes Stron. Lud.** na powiat przeworski i jarosławski, dr. Wiktor Jedliński. Miał on być, jak twierdzi „Gazeta Polska”, **głównym organizatorem zajść w Krzeczowicach**. „Robotnik” twierdzi, że Jedlińskiego aresztowano w chwili, gdy objędział wraz z ob. Gruszką okolice Krzeczowic, uspokajając wzburzoną ludność.

Aresztowanie to wywołało w całej **okolicy wielkie wrażenie**.

Prosić, aby ci Bóg zdrowie darował, być cierpliwą, poddać się woli Bożej i modlić się.

— To się tak słyszy jak katechizm, — przerwał jej niecierpliwie generał.

— Niezawodnie, przypominam bowiem katechizm dla chorych.

— To nie dla mnie — mruzczał, — że jestem chory, temu winny stare lata i wojny. Nie zmarnowałem sił moich daremnie hulanką, lecz zużyte są po prostu, to mogę z dumą oświadczyć.

— Zawsze, — mówiła Józefina dalej, — uciekałam się do Marji, do niej się modliłam, miałam do niej niewzruszone zaufanie i za każdym razem zostawałam uratowana. Miałam lat czternaście, a było to na Boże Narodzenie, leżałam chora na gwałtowne zapalenie gardła. Lekarz kręcił głową, a zakonnice, pielęgnowujące mnie, mówiły mi dość wyraźnie, że mam więcej myśleć o śmierci, niż o wyzdrowieniu. Ja atoli chciałam żyć. Myślałam o bólu mej matki, która musiała we mnie pochować podporę swej starości, myślałam o mem rodzeństwie, które mnie tak bardzo kochało, życie leżało przedemną takie piękne, czyste, tyle pociech obiecujące, że nie mogłam się pogodzić z myślą o śmierci. Chciałam wyzdrowieć, lecz woli Boskiej się poddawałam. Moje niewzruszone zaufa-

Polska na fali koniunktury zwykłej.

Znajdujemy w prasie głosy, dowodzące, że **Polska znajduje się na fali koniunktury zwykłej, że ceny idą w górę**. Piszą też już o zamierzonej wyższości cen węgla i żelaza.

Co o tem sądzić?

Zwyżkowanie cen, naogół biorąc, byłoby bardzo pożądane, jednak powinno ono **dotyczyć przede wszystkim płodów rolniczych**.

Podwyżkę cen artykułów przemysłowych, cen węgla i żelaza uważalibyśmy za objaw **szkodliwy**.

Stanowisko rządu wobec emerytów nie uległo zasadniczej zmianie. — Z konferencji w ministerstwie skarbu.

Warszawa. W dniu 7 bm. przy współudziale p. wicepremiera Kwiatkowskiego oraz podsekretarza stanu Grodyńskiego i Lechnickiego odbyła się w ministerstwie skarbu konferencja w sprawach emerytalnych. W konferencji tej, prócz posłów i senatorów, wchodzących w skład specjalnej komisji emerytalnej, wzięło również udział szereg osób z pośród zainteresowanych ministerstw.

W referatach tych podkreślano, że **przy dwukrotnym wzroście leżby emerytów w okresie od 1924 do 1936 r. wydatki na emerytury wzrosły przeszło pięciokrotnie**.

Zmiany, wprowadzone w zakresie emerytur dekretem z listopada r. ub., oznaczają dla skarbu państwa **zmniejszenie wydatków o około 43 milj. zł.**, na którą to kwotę składa się 29 milj. zł efektywnych oszczędności (w tem przeszło 10 milionów).

W konferencji wyjaśniono również, że **wysuwany postulat zniesienia ograniczeń dekretu emerytalnego i wyrównania powstałych z stąd braków dla budżetu państwowego, przez skasowanie dodatków służbowych i funkcyjnych nie mogą być realnie brane pod uwagę, gdyż dotknęłoby to przede wszystkim niżej uposażonych urzędników**.

Jak się wykazało min. skarbu dąży do **złagodzenia przepisów dekretu z listopada r. ub. w stosunku do osób, zasłużonych wobec narodu i społeczeństwa polskiego**, przy zachowaniu postulatu niezwiększenia wydatków na świadczenia i w ten sposób, aby zmiany te **nie dotknęły emerytów**, nabywających swe prawa w służbie polskiej.

W toku dyskusji wysunięte zostały pewne **koncepcje zasadniczej reformy emerytów, które również poddane będą rozważaniu**.

Gen. Litwinowicz — szefem administracji wojskowej.

Warszawa. Pan Prezydent R. P. mianował dotychczasowego dowódcę O. K. VI, gen. bryg. inż. Aleksander Litwinowicza, drugim wiceministrem spraw wojskowych i szefem administracji armji.

Polsko-francuska umowa handlowa wygasła.

Polsko-francuska umowa handlowa z dniem 10 lipca wygasła. Pertraktacje o zawarciu nowej umowy aż dotąd bez wyniku.

Po raz pierwszy od kilkuset lat ambasador Włoch na Wawelu wręczy p. Prezydentowi listy uwierzytelniające.

Warszawa. W lipcu oczekiwane jest wręczenie listów uwierzytelniających p. Prezydentowi R. P. przez nowego ambasadora królestwa Włoskiego i Cesarstwa Etyjopji, p. Valentino.

Wręczenie listów uwierzytelniających, jakie nastąpi zapewne w połowie bm., mieć będzie szczególne uroczyste charakter. Ambasador Valentino będzie przyjęty przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej w Krakowie na Wawelu. Byłaby to pierwsza od kilkuset lat uroczystość przyjęcia ambasadora obcego państwa w prastarym zamku królewskim, gdzie w ciągu wieków naszej historii królowie polscy przyjmowali przybywających do Rzeczypospolitej Polskiej ambasadorów.

nie do Marji dodawało mi odwagi. Wzięłam medalik Matki Boskiej ze szyi, pocałowałam go i ściskając go w rękach, modliłam się: Najmilsza Matko! Możesz mnie uzdrowić. Tak mocno Ci ufam, że zaufania mego nie zawiedzisz. Dla Twojej miłości macierzyńskiej błagam Cię, zmiłuj się nad moją drogą matką i spraw, aby śmierć dziecka jej nie zabierała. Bądź miłościwą, Matko miłosierdzia! Póki żyć będę, to będę się modliła Tobie na cześć, a w soboty będę pościła. — Gdy skończyłam się modlić, zrobiło mi się niewystownie lekko na sercu, jakobym już miała zapewnienie, że wyzdrowieję. Kiedy siostra pielęgnowająca weszła, prosiłam ją, aby ze mną odprawiła nowennę na cześć Matki Boskiej. Zgodziła się chętnie. I już po czterech dniach oświadczył lekarz, że niebezpieczeństwo minęło, po dziesięciu dniach mogłam wstać i podziękować w kaplicy Bogarodzicy.

Generał słuchał Józefiny uważnie, bacznie się jej przypatrując, a kiedy Józefina skończyła, nie wiedział, co mówić. Czuł, że zaufanie, tak delikatne i mocne, zasługuje na uznanie i że nie wolno sztydzić z niego, lecz nie mógł tego zrozumieć. Dla niego było to jakoby piękne widzenie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę VI. po Świątkach.

EWANGELJA,

napisana u św. Marka rozdz. VIII. w 1-9.

Onego czasu, gdy wielka rzesza była z Jezusem, a nie mieli, coby jedli, wezwawszy uczniów swoich, rzekł im: żal mi tego ludu, iż oto już trzy dni trwają głodne do domów ich, ustana na drodze; bo niektórzy z nich z daleka przyszli. I odpowiedzieli mu uczniowie jego: skądże im będzie mógł kto tu na puszczy nakarmić chlebem? I zapytał ich: Wiele chleba macie? Którzy rzekli: siedmioro. I rozkazał rzeszy usieść na ziemi. A wzięwszy siedmioro chleba, dzięki czyniąc, łamał i dawał uczniom swoim, aby przed nie kładli; i kładli przed rzeszą. Mieli też i trochę rybek; i te błogosławił i kazał przed nie położyć. I jedli i najedli się; i zebrali, co zbyło ułamków, siedm koszów. A było tych, co jedli, około czterech tysięcy; i rozpuścił je.

Od błogosławieństwa Bożego wszystko zależy.

Obecna niedziela przypada w tym czasie, kiedy niwy pokryły się plonem i bujne zboże na obszernych łanach za lada powiewem przewala się złocistymi falami kłosów, jak morze obfitości; kiedy się rozpoczyna żniwo albo już dojrzewa, kiedy przybliża się pora zbierania wszystkich płodów, jakie tylko ziemia dostarcza. Z tej przyczyny Kościół, lękając się, aby ludzie, jak często bywa, nie przyznali tych darów Bożych sobie samym, to jest swym trudom, staraniom, umiejętności, naznaczył ku nauce dzisiejszą Ewangelię o cudownym rozmnożeniu chleba i ryb. Ma to bowiem nam przypomnieć, że, jak za błogosławieństwem Jezusa chleb się rozmnożył, podobnie też za błogosławieństwem Bożym mnoży się i w polu.

Wprawdzie Bóg dał każdemu człowiekowi rozum, duchowi zdolności, a ciału zdatności, w ziemię włożył nasienie i rośliny wyrastają z ziemi pod pewnymi warunkami, wszakże jest to moc Boga i Jego błogosławieństwo, które w działaniu każdej istoty jest czynne. Gdyby Bóg na chwilę powstrzymał swą moc utrzymującą, żywił wszelki natychmiastby do nicstwa wrócił. O tem świadczą wyżej przytoczone słowa Pawła św.

Pismo święte wiele przykładów nam przytacza, które świadczą o widocznej skuteczności błogosławieństwa Bożego. „Pan wejrzał na Abrahama, na Jakóba! Czyż Putyfar, Egipcjanin, nie był hojnie błogosławiony dla Józefa wstydliwego, który w jego domu się znajdował? Pismo św. mówi wyraźnie: „I błogosławił Pan domowi Egipcjanina dla Józefa; i rozmnożył tak w domu, jako na polu, wszystką majątność jego.” Niewiaście w Sarepcie błogosławił Bóg i pomnażał żywność ze względu na Eljasza proroka. Młodzieńcy żydowscy w Babilonie na dworze króla Nabuchodonozora, choć pościli, daleko lepiej byli tuszy niżeli inni, którzy daleko więcej pożywali.

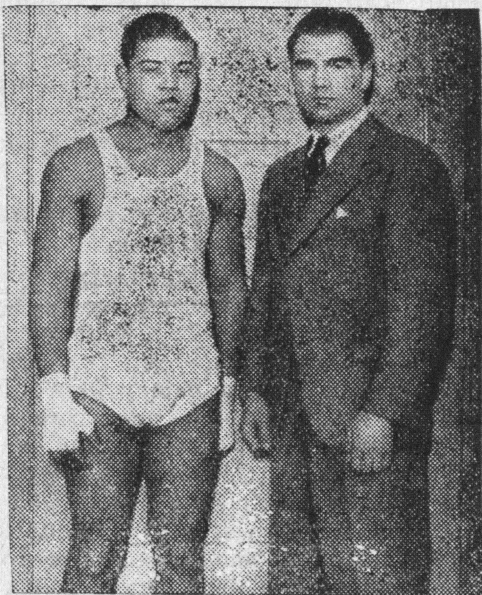
Zmarł ostatnio znany poeta rosyjski Gorkij.

Z tego zawsze zdawali sobie ludzie sprawę Dlatego modlą się i proszą Boga o błogosławieństwo Boże czy to na inwentarzu czy w roli, śluby składają i błagają o odwrócenie klęsk. Stąd też są w zwyczaju życzenia błogosławieństwa Bożego, n. p. niech wam Bóg błogosławi, niech nas zachowa, niech nas obroni, jako też uznanie, że pomoc od Boga przyszła n. p. „Bogu dzięki” i tym podobne zwroty dobitnie świadczą, że panuje powszechne przekonanie o potrzebie błogosławieństwa Bożego.

Nieludzki brat.

Toruń. Przed koszarami jednego z pułków toruńskich znaleziono siedzącego pod murem kalekę. Okazało się, że był to były żołnierz tego pułku, któremu podczas służby wojskowej ujęto nogę i jako kalekę zwolniono z wojska. Kiedy nieszczęśliwy wrócił do domu, brat jego wsadził go na rower i przywiózłszy pod koszary, porzucił go tam.

Walka o nieoficjalne mistrzostwo świata.

W Nowym Jorku odbył się wielki mecz bokserski między Niemcem Schmelingiem, a murzynem Joe Luisem. Meczowi przyglądało się przeszło 150 000 osób.

Mecz miał przebieg dramatyczny. W pierwszych trzech rundach lekką przewagę miał murzyn Luis. Luis podbił Niemcowi oko. Od czwartej rundy znaczną przewagę miał Schmeling. W siódmej rundzie Luis był bliższy nokautu, uratował go od tego gong. Schmeling walczył bardzo ambitnie i nie dopuścił do walki murzyna, który prawie w każdej rundzie znajdował się na deskach. Luis bronił się jak mógł. W dziesiątej rundzie Luis był tak wyczerpany, że nie dużo brakowało, aby się poddał. Mecz zakończył się w pierwszej połowie 11 rundy. Schmeling znokautował Luisa, który zawiś na lipach. Na ilustracji Schmeling (w ubraniu) i Luis.

Procesja Najśw. Sakramentu na Morzu Żółtem.

(P. D. R. W.) — Księża proboszczowie wysepek Kibachi, Kegenco, Kaminoshima i Doinokubi, strzegących wejścia do portu Nagasaki (wyspa Kiu-Siu, stanowiąca część składową Japonii) postanowili urządzić procesję Najśw. Sakramentu na morzu. Czterdzieści statków wielkich, artystycznie przystrojonych flagami, brało udział w procesji, tworząc kształt krzyża naokoło łodzi, na której znajdował się Najśw. Sakrament. Statek ten był ozdobiony banderami wszystkich państw celem unaooczenia królowania Chrystusa Pana nad całym światem i wszystkimi ludami i narodami.

Strasna nęcza w Rosji Sowieckiej.

Z Rosji sowieckiej wrócił wybitny działacz socjalistyczny w Hiszpanii, Ricard Orstiz de Zarate. Napisał on artykuł, w którym uzasadnia swoje wystąpienie z partii socjalistycznej, a równocześnie ogłasza bardzo ciekawe wiadomości o swoich wrażeniach z Moskwy, gdzie mieszkał przez 14 miesięcy. Rosja dzisiejsza — pisze — daleko jest od tego, jak malują agitatorzy sowieccy. Nęcza dosięgła tam szczytów wprost nieprawdopodobnych. Chleb, który jada się w Rosji, słynnej ongiś z obfitości zboża, zawiera zaledwie 25 proc. mąki zbożowej, reszta to różnego rodzaju odpadki. Mięso i wiele innych artykułów żywnościowych należą do rzadkości. Żywności jest wogóle mało, przez co dostępną jest prawie wyłącznie dla wybranych. Podobnie przedstawiają się sprawy mieszkaniowe i komunikacyjne. Z mieszkań przyzwoitych i środków przewozowych, jak samochody, korzystać mogą wyłącznie dostojnicy partyni.

Wyprawa polskich harcerzy na drugą półkulę.

Z Warszawy wyjechała do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej wycieczka 32 instruktorów i instruktorek harcerskich i to na zaproszenie Skautingu Amerykańskiego oraz Polskiego Harcerstwa Emigracyjnego, na okres 3 miesięcy.

Podczas pobytu w Stanach uczestnicy wyprawy wezmą udział jako instruktorzy w szeregu kursów dla kierowników pracy harcerskiej Związku Narodowego Polskiego, Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego i in., a następnie odwiedzą wszystkie większe środowiska polskie.

W beczce przez Atlantyk. — Fantastyczny zamiar Polaka amerykańskiego.

Weteran armii amerykańskiej, Ernest Biegański z Buffalo, powziął niezwyklej zamiar przepłynięcia w bież. miesiącu z Ameryki do Europy oceanem Atlantycki w beczce. Zbudowana według projektu Biegańskiego beczka ma wysokości blisko 3 mtr., a średnica około 2 mtr. Dno obciążone jest ołowiem, by beczka mogła na wodzie utrzymać się pionowo. U góry znajduje się rura wentylator, która pozwoli Biegańskiemu oddychać nawet podczas burzy.

Potworny huragan przewrócił pomniki i wyrzucił zwłoki z grobu.

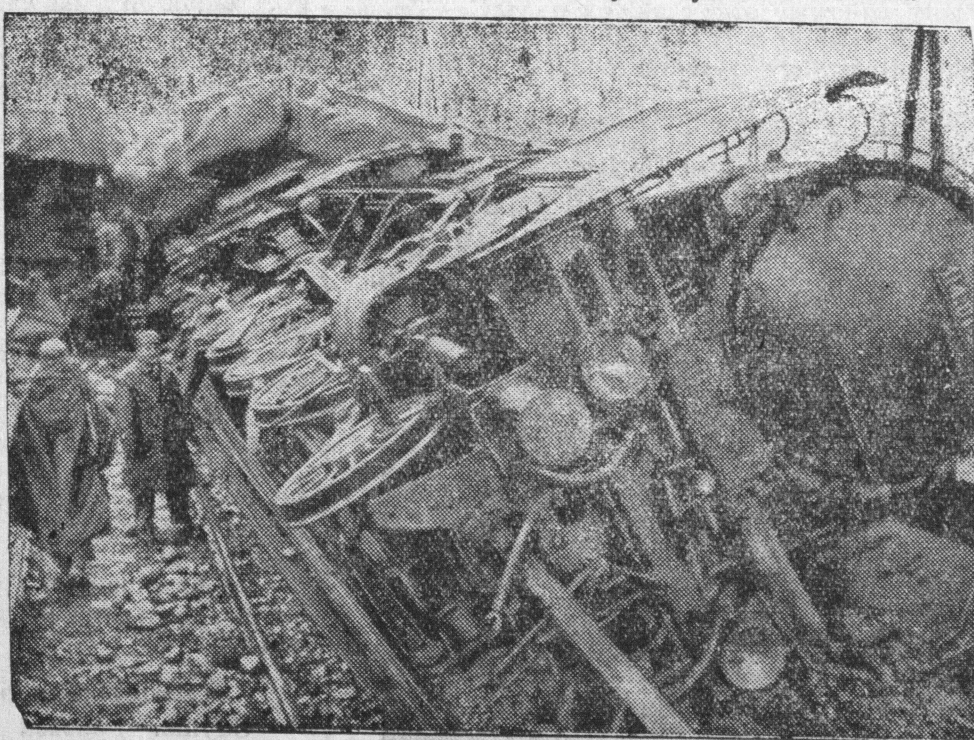
Ostatnio w niektórych miejscowościach Łotwy zalała gwałtowny huragan.

W miasteczku Saugale huragan powyrywał drzewa z korzeniami, a na cmentarzu powywracał pomniki i porozwalane groby. O sile huraganu świadczy fakt, że z jednego rozwalonego grobu wyrzucone zostały resztki zwłok.

W innych miejscowościach wichura pozrywała dachy i powywracała drzewa z korzeniami. Bardzo silnie ucierpiała stacja radiowa w Modohu.

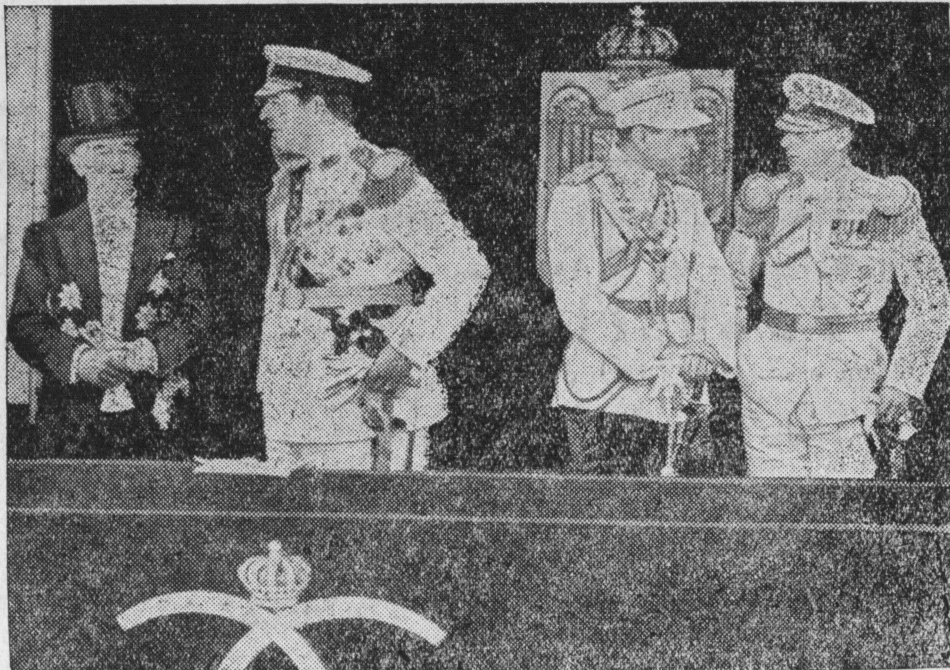
Hiszpan Emiljo Herera zamierza wlecieć do stratosfery w gondoli otwartej. Kazał więc sobie sporządzić odpowiednie ubranie ochronne.

Pod Linz (Austria) pociąg pospieszny Wiedeń—Paryż wykołosił się, przyczem 3 osoby poniosły śmierć na miejscu, a wielu jest rannych. Parowóz i 5 wagonów uległo rozbiciu. Zdjęcie wykonane w chwili po katastrofie.

W francuskim porcie wojennym Brest otwarto nową szkołę dla kształcenia oficerów marynarki. Prezydent Lebrun w otoczeniu generalicji opuszcza gmach szkoły.

Z okazji 6-lecia wstąpienia na tron króla rumuńskiego Karola w Bukareszcie miał miejsce niezwykły zjazd dostojników. Na zdjęciu widzimy na trybunie honorowej (od lewej): prezydenta Czechosłowacji dr. Benesa, króla Rumunii — Karola, regenta Jugosławii — ks. Pawła i ks. rumuńskiego Mikołaja. Za chwilę rozpocznie się defilada wojska. Tę defiladę przerwała straszna katastrofa (zawalenie się trybuny z 3 tys. ludzi).

Niemcy budują 250 samolotów miesięcznie.

Londyn. Korespondent dyplomatyczny „Manchester Guardian” podaje interesujące dane, dotyczące stanu i tempa zbrojeń lotniczych Niemiec.

Z początkiem rb. Niemcy posiadały 1.200 samolotów linjowych i 1.000 rezerwowych. Oprócz tego posiadały one około 250 samolotów, które mogły być oddane do dyspozycji armii przez Luft-hanse. W maju produkcja została wzmożona. W ciągu tego miesiąca wybudowano dalszych 250 samolotów linjowych, a w czerwcu dodano do tego jeszcze 250.

Tempo to ma osiągnąć z początkiem 1937 r. 3300 samolotów linjowych i 2800 rezerwowych.

Szybkość bombowców niemieckich przekracza 300 km. na godzinę, a szybkość aparatów myśliwskich wynosi 340 km. na godzinę.

23 000 Polaków w Berlinie.

W Berlinie zamieszkuje ogółem 106 000 obywateli państw obcych, z czego największą grupę stanowią obywatele polscy, których zamieszkuje w Berlinie około 23 000.

Kwestja walutowa na statkach polskich za granicą.

Komisja dewizowa przy Banku Polskim wydała wyjaśnienie w sprawie stosowania ułatwień walutowych dla polskiej komunikacji morskiej. Wprowadzone na bieżący sezon letni t. zw. kwoty depozytowe, na podstawie których można „wywozić” pieniądze poza granice Polski, pod warunkiem, że będą one wydawkowane wyłącznie na polskich statkach, mogą być nabywane przez wyjeżdżających zagranicę drogą morską bez ograniczenia wysokości kwoty.

Komisja dewizowa zezwoliła na wystawianie kwitów depozytowych, opiewających na okaziciela w odcinkach 25, 50 i 100 złotych.

Usiłowany przemyt dolarów... w modlitewnikach żydowskich.

Do portu gdyńskiego zawinął pewien okręt amerykański, który między innymi wyladowywał transport modlitewników żydowskich. Podczas rewizji celnej jednemu z urzędników skarbowych wydała się podejrzana niewspółmierna grubość okładek. Rozewawszy okładkę znalazł w niej banknoty dolarowe oraz czek na dewizy. Transport modlitewników był adresowany do firmy żydowskiej Rozenberg w Warszawie.

Negus z córką na wielkiej zabawie ogrodowej w Wimbledonie, w Anglii.

Reumatyzm rodzi się w żołądku.

Prof. Freund stwierdził na podstawie szeregu doświadczeń, że między reumatyzmem stawowym chronicznym, a czynnością przewodu pokarmowego istnieje ścisły związek.

Nieprawidłowe funkcjonowanie przewodu pokarmowego i związana z nim produkcja substancji trujących mogłyby ewentualnie być w związku z pojawieniem się zmian reumatycznych w stawach.

Przypuszczenie to nie jest zresztą nowe. Od dawna wskazywano na tę możliwość. Wielu reumatyków wie o tem doskonale, że w czasie zastrzeżenia się ich reumatyzmu pogarsza się także równocześnie czynność przewodu pokarmowego. W czasie trawienia spożyte pokarmy ulegają odpowiedniemu przerobieniu. Wielu badaczy — przypuszcza, że część substancji trujących, wyzwolonych w czasie trawienia, nie zostaje należycie zobojętniona — i że one to mogłyby być przyczyną między innymi również i reumatyzmu stawowego.

Pochowana osobiście wyprowadza męża z cmentarza.

W pobliżu Manchester (Anglja) zdarzył się niezwykły wypadek. Gdy na tamtejszym cmentarzu jeden z wdowców składał kwiaty na grobie swojej przedwcześnie zmarłej małżonki, usłyszał poza sobą głos ludzko przypominający głos żony. Gdy odwrócił się — ku wielkiemu przerażeniu stwierdził, że stoi przed nim jego pochowana małżonka. Z przestachu zemdlął. Ocucony, dowiedział się, że żona jego wcale nie umarła, a chciała tylko na kilka miesięcy zdala od wszystkich samotnie spędzić czas, aby uspokoić nadzarpnięte nerwy. Dlatego nie zawiadomiła o tem nawet męża. Tymczasem podczas jej nieobecności wyłowiono z morza ciało zatopionej kobiety, które uznano za zwłoki zaginionej bez śladu małżonki. Odbył się pogrzeb, a wdowiec nie mógł się uspokoić po stracie żony. Zjawienie się jej wywołało popłoch, zdumienie i przestach, a potem radość.

Mrówki zaatakowały człowieka.

W czasie poszukiwań kłusowników w lasach rządowych w Czechosłowacji patrol żandarmów natknął się na konającego młodzieńca. Podnosząc go, żandarmi zauważyli uciekające wszelkimi otworami ubrania olbrzymie mrówki, które prawdopodobnie osaczyły nieszczęśliwego, gdy się położył w pobliżu mrowiska, nie zauważwszy tego, aby trochę wypocząć. Przewieziony do szpitala, młodzieńiec zmarł. Stwierdzono, że całe jego ciało było jedną jakby raną. Mrówki strasznie go pogryzły i zatruiły kwasem mrówczanym.

Małpa okradła bank.

W mieście Cagnpore (Indje) bawił wędrowny cyrk amerykański. Jedną z największych atrakcyj cyrku była duża małpa, doskonale wytresowana. Pewnego dnia małpa wyrwała się ze swej klatki i ku uciechu mieszkańców wędrowała przez kilka godzin po ulicach miasta. W pewnym momencie małpa dostała się do jednego z banków i przeskoczywszy balustradę, oddzielającą kasę — nim się ktokolwiek spostrzegł, porwała banknot 500 funtowy i zbiegła.

Za oryginalnym złodziejem ruszono w pościg. Małpa prawdopodobnie zbiegła do pobliskich lasów.

Śmiertelne porażenie prądem.

Gdynia. Podczas prac przy zakładaniu instalacji elektrycznych w nowobudującej się chłodni rybnej w Gdyni, monter Aleksander Karczawski z Gdyni w czasie nieostrożnego manipulowania przewodnikami elektrycznymi został porażony prądem bardzo wysokiego napięcia i poniósł śmierć na miejscu. Wszelkie zabiegi lekarza były bezcelowe.

Zabity przez buhaja.

W majątku Swiecie-wieś zerwał się z uwięzi stadnik, którego zamierzał szwajcar Wiśniewski ponownie uwiązać. Rozjuszony zwierze rzuciło się na Wiśniewskiego i nadziało go na rogi. Gdy Wiśniewski upadł na ziemię, bydlę zatratowało go na śmierć racicami. Spieszący na pomoc podszwajcar został także przez byka poważnie zraniony, tak, że musiał uciekać.

Piorun zabił matkę niosącą niemowlę, które ocalało.

Bydgoszcz. Podczas burzy z piorunami drogą polną wracała do domu 43-letnia służąca Teodora Iwicka, niosąc w chustce swoje 3-miesięczne niemowlę.

Zaskoczona ulewą, stanęła nieopatrznie pod wysoką lipą. W kilka sekund później w drzewo uderzył piorun, zabijając nieszczęśliwą kobietę na miejscu.

Przejeżdżający gospodarz pośpieszył z pomocą. Pod drzewem zastał już tylko stygnące zwłoki kobiety, a przy nich owinięte w chustce dziecko — żywe i zdrowe. — Jak stwierdzono, — grom uderzył Iwicką w prawą skoń. Świadczy o tem niewielka rana nad uchem i spalone w okolicy ucha włosy. Dziecko spoczywało na lewej ręce i w cudowny wprost sposób ocalało.

Walka 80 rybaków z wielorybem.

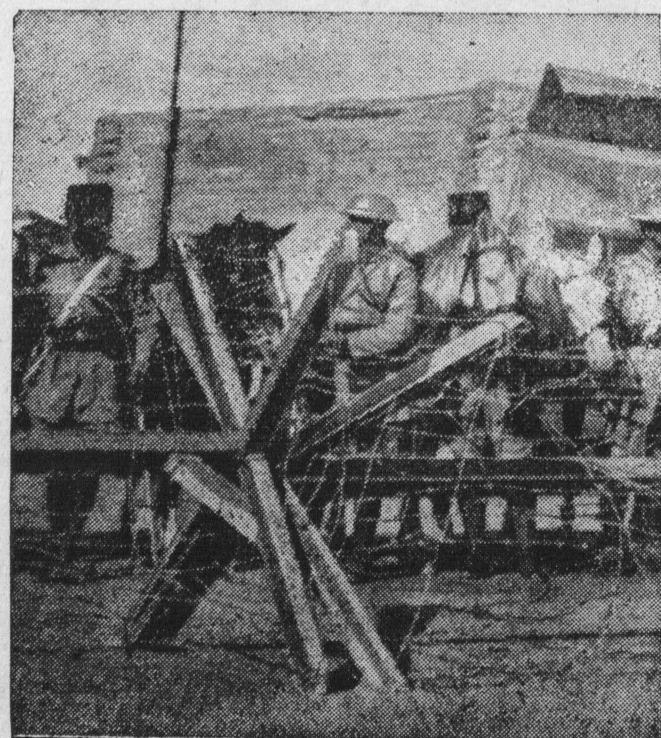
Niebezpiecznej przygody doświadczyli rybacy, którzy popłynęli na połów ryb z wyspy Prinkipo na morzu Marmara.

Po kilku godzinach połowu stwierdzili nagle, że połączonym łodziom zagraża niebezpieczeństwo zatonięcia, gdyż do sieci dostał się jakiś niesamowicie ciężki łup. Był to olbrzymi wieloryb, który usiłował uwolnić się z sieci i wskutek tych wysiłków odciągnął łodzie o 20 klm. od brzegu.

Wyprawa skończyłaby się tragicznie i jeden wieloryb zwyciężyłby kilkudziesięciu rybaków, gdyby nie pomoc przepływających łodzi. Dopiero zjednoczony wysiłek ponad 80-ciu rybaków pokonał opór wieloryba, którego przyciągnięto do brzegu. Okazało się, że wieloryb był jedynym w swoim rodzaju, bo waga jego przekraczała 3 tony. Rybacy dobrze go spieniężyli.

Uzasadniona obawa.

Fotograf: Czy mam pana odfotografować w kolorach? Gość (chwytając się szybko za czerwony nos): Ale nigdy w życiu!

Zasieki z drutu kolczastego, oddzielające arabską Jaffę od żydowskiego Tel-Awiwu. Zasieków pilnuje wojsko angielskie.